

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 05-01-2023

Mødedato Torsdag d. 05. januar 2023 kl. 16:30

Mødested Mødelokale Skoven, Arden Rådhus, Østergade 22

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opdatering af Mariagerfjord Kommunes kompetencefordelingsplan.....	4
Evaluering af udvalgets virke.....	6
Håndtering af asbest på genbrugspladserne.....	7
Afsætning af pap fra genbrugspladserne.....	9
Ændret genbrugsgebyr for kolonihaver 2023.....	11
Orienteringssager.....	12
Eventuelt.....	13
Lukket:	14

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 2: Opdatering af Mariagerfjord Kommunes kompetencefordelingsplan

00.22.00-A21-1-18

Forventet sagsgang

UKL/UTM/USO, ØK, BY

Anledning

Administrationen i Mariagerfjord Kommune har opdateret kommunens kompetencefordelingsplan blandt andet som følge af oprettelsen af Udvalget for Klima og Landdistrikter efter kommunalvalget 2021. I den forbindelse er der også fremkommet forslag til delegation af kompetence, som Byrådet skal behandle i denne sag.

Indstilling

Direktionen indstiller til Byrådet:

1. At Byrådet godkender den reviderede kompetencefordelingsplan for Mariagerfjord Kommune.

Sagsfremstilling

Direktionen vurderede, at der foruden de nødvendige rettelser som følge af en ny udvalgsstruktur, også var et tværgående behov for opdatering af kompetencefordelingsplanen for Mariagerfjord Kommune. Dette afledt af blandt andet ny lovgivning, andre beslutninger truffet af Byrådet eller udvalg samt som følge af administrationens fokus på en mere smidig og effektiv sagsbehandling.

Staben for Byråd, Personale og Strategi (SBPS) har indsamlet ændringsforslag og på den baggrund udarbejdet et udkast til en opdateret kompetencefordelingsplan. Udkast til den opdaterede kompetencefordelingsplan samt den gældende plan er vedlagt som henholdsvis bilag 1 og bilag 2.

Delegationsforslag

Nogle få ændringsforslag til kompetencefordelingsplanen indebærer en egentlig ny beslutningskompetence eller forslag om delegation af kompetence fra Byrådet eller udvalg til et andet niveau - fagudvalg eller administration. Forslagene er begrundet nedenfor.

Der er tale om følgende punkter (referencerne er til punkterne i bilag 1, udkast til den opdaterede kompetencefordelingsplan):

- Pkt. 2.4.2 og 2.4.3: Administrationen foreslår, at forhandlingsudvalgets generelle kompetence til køb og salg af mindre arealer udvides fra 2.000 m² til 5.000 m², dog maksimalt 2.000 m² hvis arealet har strategisk eller politisk betydning. Herudover foreslår administrationen, at arealets eventuelle udbudspligt ikke længere har betydning for kompetencefordelingen.
- Pkt. 2.4.3: Punktet konsekvensrettes i overensstemmelse med kommunens styrelsesvedtægt § 10, hvorefter den umiddelbare kompetence til køb og salg af fast ejendom ligger ved Økonomiudvalget og ikke Byrådet. Sager af strategisk eller politisk betydning behandles fortsat i Byrådet. Herefter er kompetencefordelingen for både køb og

salg af fast ejendom ens samt i overensstemmelse med kommunens styrelsesvedtægt. Administrationen foreslår herudover, at administrationen bemyndiges til køb af mindre jordstykker under 1.000 m², som er nødvendige for at realisere kommunale bygge- eller anlægsprojekter.

Delegationsforslagene i pkt. 2.4.2 og 2.4.3 er foreslået ud fra et ønske om at smidiggøre og effektivisere administrationen af køb og salg af fast ejendom samt gennemførelsen af kommunale bygge- eller anlægsprojekter.

- Pkt. 6.1.8: Administrationen foreslår kompetencen til godkendelse af vedtægter for bruger- og pårørenderåd flyttet fra udvalg til administrationen med efterfølgende orientering til udvalgsniveau. Forslaget er begrundet i et ønske om effektivisering af godkendelsesprocessen.
- Pkt. 8.2.9: Administrationen foreslår den umiddelbare kompetence til ophævelse af lokalplaner og byplanvedtægter i henhold til planlovens § 23 flyttet fra Økonomiudvalget til Udvalget for Teknik og Miljø. Ændringen er begrundet i et ønske om ensretning af kompetencefordelingen på lokalplansområdet.
- Pkt. 8.2.10: Administrationen foreslår kompetencen til tilbageførsel af arealer i landzone i henhold til planlovens § 45 flyttet fra Økonomiudvalget til Udvalget for Teknik og Miljø. Ændringen er begrundet i et ønske om ensretning af kompetencefordelingen på lokalplansområdet.
- Pkt. 9.4.1: Kommunerne er fra statslig side blevet pålagt at udarbejde kommunale varmforsyningsplaner. I den anledning foreslår administrationen, at kompetencen hertil placeres ved Udvalget for Klima og Landdistrikter. Hvis ikke kompetencen placeres ved et udvalg, er udgangspunktet, at det er Byrådet, der har kompetencen.

Alle øvrige ændringer i planen er rettelser som følge af den nye udvalgsstruktur, ændret lovgivning, opdateringer på baggrund af andre beslutningsgrundlag samt formaliseringer af almindelig og allerede eksisterende praksis. Herudover har SBPS foretaget enkelte rettelser af redaktionel karakter i forslaget.

Beslutning

Indstilles godkendt med den bemærkning, at udvalget foreslår, at der foretages en vurdering af den aktuelle praksis med at alle politiske sager som princip behandles i Økonomiudvalget forud for behandling i Byrådet.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Bilag

Bilag 1 - Opdateret kompetencefordelingsplan

Bilag 2 - Gældende kompetencefordelingsplan

Punkt 3: Evaluering af udvalgets virke

00.22.00-P35-11-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

En evaluering af udvalgets virke efter det første funktionsår.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At udvalgets virke drøftes.

Sagsfremstilling

Det første funktionsår (reelt 3/4 år) i Udvalget for Klima og Landdistrikter er ved at være gået. På baggrund af erfaringer fra udvalgets første tid og udvalgets visioner for den kommende periode lægges op til en drøftelse af udvalgets virke i forhold til:

- Udvalgmødernes form (eks. mødernes længde, dagsorden, oplæg og proces på møder, gæster, besøg mv.)
- Udvalgmødernes indhold (udvalgets drøftelser, dagsordens indhold mv.)
- Temamøder og fælles temamøder med øvrige udvalg (form og indhold)
- Evaluering af introduktionen til fagområderne i forhold til, om der mangler, skal gentages eller uddybes noget
- Ønsker til eventuelle justeringer fremadrettet.

Beslutning

Udvalget er generelt tilfredse med opstart og møderne i den forgangne periode. Der er et godt samarbejds klima i udvalget.

Når der er gæster for egentlige oplæg eller dialog bør der kun være eet hold gæster pr. møde, så der er den fornødne tid til at have dialogen.

Grænsen mellem faglighed og politik er fra embedsværket blevet udfordret. Det er et opmærksomhedspunkt - også fra administrationens / direktionens side.

Udvalget finder, at modellen med temamøde mellem udvalg fungerer fint, men vurderer, at det vil være godt, hvis der rettes stærkere fokus på løbende at opdatere kalendere.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 4: Håndtering af asbest på genbrugspladserne

07.03.00-P20-2-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Fagenheden Teknik og Miljø vil undersøge, hvordan vi kan forebygge og håndtere det asbestholdige affald, som borgere og virksomheder afleverer på kommunens genbrugspladser. Formålet er at etablere en ny og mere sikker ordning end i dag.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er stor fokus på asbest i mange lande, herunder også i Danmark. Den store bevågenhed skyldes blandt andet øget risiko for udvikling af bestemte typer af kræft ved eksponering for asbest.

Arbejdstilsynet har gennemført en række besøg på landets genbrugspladser med fokus på håndtering af det indleverede asbestholdige affald. Tilsynet viste blandt andet stor usikkerhed omkring korrekt håndtering af asbestaffaldet på pladserne i forhold til, at medarbejderne kan udføre deres arbejde på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde. Besøgene fra Arbejdstilsynet resulterede i "Branchevejledning om transport og håndtering af asbest på genbrugspladser".

Med afsæt i branchevejledningen er formålet med planlægning af den fremtidige håndtering af asbestaffald i Mariagerfjord Kommune at minimere risikoen for spredning af asbest til det eksterne miljø, herunder minimere risikoen for eksponering af de personer (medarbejdere og borgere), der håndterer det asbestholdige affald.

En ny plan kræver kortlægning af det samlede flow af asbestaffald fra nedtagning af asbestholdige tage ved borgere/virksomheder, videre over emballering, opbevaring, indsamling samt transport og helt frem til slutdeponeringen på Nordværk I/S's deponi i Rærup. Fagenheden har indgået et tværfagligt samarbejde med blandt andet Aalborg Kommune om den fremtidige håndtering af asbestholdigt affald i Mariagerfjord Kommune i overensstemmelse med Handlingsplanen for Cirkulær Økonomi (Den Nationale Affaldsplan).

Med afsæt i kortlægningen vil der være fokus på, at der gennem hele flowet er mindst mulig kontakt med affaldet, så der sikres mindst mulig frigivelse af asbestfibre fra affaldet til omgivelserne, hvormed de miljømæssige og sundhedsmæssige forhold tilgodeses bedst muligt.

I dag kan borgere og mindre virksomheder aflevere asbestplader på genbrugspladserne i Mariagerfjord Kommune i en lukket container. Der er ingen mængdebegrænsning for, hvor meget der må afleveres, så længe pladerne afleveres i et køretøj under 3.500 kg, og borgere/virksomheder selv håndterer asbestpladerne på pladsen.

De modtagne mængder pr. plads i 2020, 2021 og til og med oktober 2022 fremgår af nedenstående tabel. Af tabellen ses også udgiften til afsætningen pr. år for ordningen.

	2020	2021	2022 (tom. 03-10)
	Samlet mængde (ton)	Samlet mængde (ton)	Samlet mængde (ton)
Als	204	201	172
Arden	260	253	213
Hadsund	189	206	131
Hobro	460	431	347
Mariager	174	176	117
I alt ton	1286	1268	980
I alt kr.	1.212.434	1.239.149	976.404
I alt kr./ton	943	977	997

Flere kommuner i Danmark, har igangsat arbejdet vedrørende ændringer i håndteringen af asbestaffald. Nogle kommuner har iværksat ordninger med afhentning af asbestaffald i tætte bigbags direkte ved borgerne eller på byggepladser tilsvarende kommunens ordning for storskrald. Nogle kommuner stiller krav om, at der kun må afleveres begrænset mængde ikke-støvende asbestplader på genbrugspladserne, og i nogle kommuner kun på bestemte pladser. Mange kommuner stiller krav om, at asbestaffaldet skal dobbeltemballeres i plast inden aflevering på pladsen. Endelig tilbyder nogle kommuner en kombination af ovennævnte løsninger. Alle erfaringer fra kommunerne bliver inddraget i det igangsatte planlægningsarbejde om den fremtidige håndtering af asbestaffald i Mariagerfjord Kommune.

Planlægningsarbejdet vil endvidere ske i samarbejde både internt og med nabokommuner, Nordværk og Nordværks medlemskommuner, så der opnås den bedste og mest ensrettede håndtering på tværs af kommunerne. En ensretning der endvidere sikrer, at der ikke sker materialestrømme på tværs af kommunegrænserne afhængigt af, hvor det er lettest (og billigst) for borgere/virksomheder at komme af med asbestaffaldet.

Det må forventes, at der kan blive en væsentlig økonomi forbundet med den kommende nye håndtering af asbestaffald. Oplægget til en ny ordning/håndtering, finansieringen og eventuelle nye takster vil være en del af planlægningsarbejdet. Ligeledes vil ændringen af regulativ for håndtering af husholdningsaffald og erhvervsaffald være en del af opgaven.

Den endelige indstilling til ordningen for håndtering af asbestaffald i Mariagerfjord Kommune, forventes fremsendt til godkendelse i Udvalget for Klima og Landdistrikter i første halvår af 2023.

Beslutning

Taget til efterretning.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 5: Afsætning af pap fra genbrugspladserne

88.20.04-Ø54-8-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Fagenheden Teknik og Miljø har indgået ny kontrakt om afsætning af pap fra kommunens genbrugspladser pr. 1. januar 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Til udvalgets møde i august informerede fagenheden om den kommende udbudspligt for afsætning af affald, der træder i kraft 1. juli 2023. I den forbindelse var fagenheden blevet opmærksom på, at afsætningen af blandt andet pap fra genbrugspladserne kan optimeres både økonomisk og miljømæssigt. Udvalget bad om at få casen til orientering, når den er på plads.

Fagenheden har udarbejdet en businesscase på afsætning af pap fra genbrugspladserne med udgangspunkt i mængder og priser i 2022 (januar-oktober). Der indsamles ca. 500 ton pap årligt fra de fem genbrugspladser. Pappet afsættes p.t. via Nordværk I/S til Stena Recycling i Nørresundby og derfra videre til papirfabrikker i Tyskland.

I Hobro ligger et modtageanlæg (Compsoil) tilsvarende Stena Recycling. Den lokale beliggenhed gjorde det interessant at regne på CO₂-belastning og økonomi ud fra følgende overvejelser:

- Når pap afsættes til et anlæg i Nørresundby, transporteres det først nordpå til behandling og dernæst til genanvendelse sydpå. Der kan spares både CO₂ og kr. ved at transportere affaldet kortere. Fyldningsgraden i en pap-container er i gennemsnit 2,59 tons, og med en pris på ca. 1.000 kr./container for transport til Nørresundby, er transportudgiften en væsentlig del af den samlede afsætningspris.
- Stena Recycling afsætter primært sit pap til tyske papirfabrikker, hvor Compsoil har en aftale om afsætning til Skjern papirfabrik i Danmark, hvilket alt andet lige giver en mindre CO₂-belastning.
- Pappet har haft en positiv afregningspris i 2022 - varierende fra 500 -1.500 kr. pr. ton i Mariagerfjord kommunes favør.
- Nordværk har en større mængde at udbyde og kan derfor - alt andet lige - opnå en bedre afsætningspris på pappet. Samlet set for 2022 gælder dette også de fleste måneder, men ikke alle. Afsætningsprisen forventes at være ca. 50 kr. mindre pr. ton ved at afsætte til Compsoil.

- Transportprisen udgør ca. 1.000 kr./container fra genbrugspladserne til Nørresundby, men transportprisen til Compsoil udgør mellem 300 og 625 kr./container. Transporten alene varierer således fra 157 til 235 kr./ton pap, og der er derfor væsentlige besparelser at hente ved at kigge på den samlede bundlinje og ikke ensidigt på afsætningsprisen.

Businesscasen viser følgende:

			Arden	Als	Hadsund	Hobro	Mariager	
Indsamlet mængde pap	ton/år		62,04	67,27	86,90	229,56	77,06	523 ton/år
Omkostning	via Nordværk	kr/år	27.360	33.432	31.044	77.616	28.656	
Omkostning	til Compsoil	kr/år	16.594	24.316	21.288	35.077	20.359	
Besparelse		kr/år	10.766	9.116	9.756	42.539	8.297	80.473 kr/år
CO ₂ belastning	via Nordværk	kg/år	12.020	14.125	12.984	33.677	12.229	
CO ₂ belastning	til Compsoil	kg/år	2.574	3.430	2.789	6.520	2.766	
CO ₂ belastning	Mindre belastning	kg/år	9.446	10.695	10.195	27.157	9.463	66.956 kg CO₂/år

Der er regnet på baggrund af mængder og priser pr. måned i 2022. Stena Recycling vil sandsynligvis kunne tilbyde en bedre pris for pappet i størrelsesordenen 50 kr./ton, men selv hvis de måneder, hvor Compsoils priser er bedre end Stena Recyclings, fratrækkes, er businesscasen positiv for Mariagerfjord Kommune alene pga. den sparede transport.

Afsætning af affald er omfattet af Nordværks "à la carte model", og Mariagerfjord kommune kan således selv stå for afsætningen af affaldet. Fagenheden har opsagt den eksisterende aftale om afsætning af pap med Nordværk I/S og indgået kontrakt med Compsoil A/S med virkning fra 1. januar 2023. Kontrakten kan opsiges med 3 måneders varsel og evalueres efter 6 måneder.

Økonomi

- CO₂-belastningen mindskes med 67 ton/år
- Besparelsen ved afsætning af pap forventes at udgøre 60.000-80.000 kr./år og øger budgettets robusthed
- Kontrakten bidrager til at understøtte grøn erhvervsudvikling lokalt

Beslutning

Taget til efterretning.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 6: Ændret genbrugsgebyr for kolonihaver 2023

00.30.00-G01-5-22

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

Ved gebyrberegningen for 2023 er der sket en fejl i beregningen af genbrugsgebyret for kolonihaverne. Fagenheden Teknik og Miljø har beregnet nyt genbrugsgebyr for 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At nyt genbrugsgebyr for kolonihaver 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med beregningen af genbrugsgebyret for 2023 er genbrugsbeholderen til kolonihaver påsat en forkert faktor. Denne faktor har betydning for, hvor stort et gebyr den enkelte betaler for hver ordning og var fejlagtigt sat til 1,0 i stedet for 0,21, som har været gældende praksis i forudgående år.

Der er tale om fire kolonihaveforeninger med i alt 89 kolonihaver.

De fire kolonihaver er blevet kontaktet og har fået udsættelse på den betaling, der skulle finde sted i januar 2023. Reguleringen sker i stedet ved 2. ejendomsskatteopkrævning i juni 2023. De lider dermed ingen økonomisk last med ændringen.

Økonomi

Genberegning med den korrekte faktor ændrer genbrugsgebyret pr. kolonihave fra 937 kr./kolonihave/år til 479 kr./kolonihave/år, svarende til en efterregulering (og mindreindtægt på i alt 41.000 kr.). Efterreguleringen holdes inden for budgettet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 7: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Sagsfremstilling

- KL holder Klima og Miljø Topmøde 13.-14. april 2023 i Sønderborg: <https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/teknik-og-miljoe/kls-klima-miljoe-topmoede/>
- Status på samarbejdsprojekt med Mariagerfjord Vand om sluse/pumpe som del af klimaløsning i Onsild Å i Hobro

Beslutning

Der var orientering om:

- KL holder Klima og Miljø Topmøde 13.-14. april 2023 i Sønderborg - hvor udvalget finder deltagelse relevant. Der rundsendes tilmeldingsmail til udvalget.
- Status på samarbejdsprojekt med Mariagerfjord Vand om sluse/pumpe som del af klimaløsning i Onsild Å i Hobro.
- Planer om en dags-studietur for ØK, UTM, UKL med fokus på Vedvarende Energi. Mere info følger.
- De overordnede tanker omkring fremtidige punkter på udvalgets dagsorden - bl.a. omkring landdistriktsområdet.
- Invitation fra Agri Nord om dialogmøde for repræsentanter fra udvalget og UTM 24. maj 2023, hvor udvalget bemærker, at Agri Nord bør anbefales at afholde mødet sammen med de øvrige landbrugsorganisationer.
- Ungeklimaråd - status.
- Gen-udbud af el-ladestandere, hvor der kan blive behov for at udvalget sammenkaldes til et kort web-møde m.h.p. indstilling. Der udsendes snarest indkaldelse til webmøde.

Taget til orientering.

Peter Muhl (A) var fraværende.

Punkt 8: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Beslutning

Intet.

Punkt 9: Lukket:

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 18.25.